

nis parvâ colligitur in cornuâ. Et sarmen^ta quoque in mer-
ce sunt. Amputatio ipsa surculusquè venit intra quintum de-
mum annum. Xylobalsamum vocatur & coquitur in unguen-
tis. Præcipua gratia lacrymæ est, secunda semini, tertia cortici, mini-
ma ligno.

§. IX. In ordinem ut redigamus negotium, describe-
mus eum Dn. D. Döringio balsamum; arbusculam viticosam, al-
titudine ligustri vel cytisi, foliis paucissimis, ruta proximis, colore
ex viridi & albicante misto, perpetim virentibus, ramulis longis
gracilibusq, moderatæ crassitatæ, gummosis, digito pertinaciter ad-
hærescentibus & flore albo, exiguo quidem, sed summè odorato con-
stantem. Arbuscula quod dici queat, ex eo claret, quoniam
extra Arabiam etiam, ipsius proceritas *intra tria* (Plin. bina
solummodo definit) *cubita subsistat*; in Arabiâ verò, ad Cytisi
Therebinthi altitudinem vel paulò altius assurgat, teste, apud
Alpinum, Abdellâ. Turpiter autem *Justinus* erravit, qui Piceæ
arbori, Balsamum assimilavit. Viticosam esse, ramuli vitiosi ac
sarmenosí, & vitium more tonsiles quotannis, probant. Si quis
proximè ejus describere foliâ velit, *amaracum* cogitet. Verè
enim Pausanias: *balsamum foliis Amaracinis esse*, scripsit; sed
hæc tamen non de illis balsami intelligenda seminibus sunt, quæ
bina folia viti non absimilia habent, verùm quæ post hæc, tria,
quatuor vel quinque, sine ordine protrudunt. Variat nimi-
rum pro ætate, foliorum & numerus & habitudo. Series folio-
rum illa ferè, quæ in rosis, fraxino, nuce & similibus deprehen-
ditur arboribus. D. Döringius scribit: *Extimam alam sine pari
occupat folium, cæteris grandius: ab hoc reliqua sequuntur, nervo
utrinque insistentia, sensim minutiora, ut in ruta.*

§. X. Liquor ipse Balsamæus, Therebinthinæ instar fla-
vus, fragrantissimique, sed tamen ob spirituositatem citò exha-
lantis est odoris, saporis subamari; sudans ex arbusculæ tum
fruticibus, juxta corticem, leviter convulneratis, tum ex ramu-
sculis amputatis. Inter olea universa nobilissimum, totoque
decantatum orbe: utpote quod vires habeat abigendis morbis
tâm internis quam externis, nulli secundas medicamini. Vulne-
ribus, febricitantibus, phtisicis, asthmaticis & quibus non aliis
sive morbis sive morbidis medetur? *Conf. Schröder in Pharm.
med. Chym. lib. 4. class. 2. p. 185. Guttula aquæ tepidæ si immitatur,*
per